

FALKENBERG

Slöingeskolans likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling

för F-5 och fritidshemmet.

2015/2016

20151123

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund och syfte	4
1.2 Hur är planen framtagen	4
1.3 Resurser	4
1.4 Ansvarsfördelning	4
2. Vision och värdegrund	6
3. Definitioner	7
4. Främjande arbete	8
4.1 Vad är främjande arbete	8
4.2 Främjande arbete läsåret 15/16	8
5. Förebyggande arbete	9
5.1 Vad är förebyggande arbete	9
5.2 Kartläggning av förbättringar i det förebyggande arbetet	9
5.3 Förebyggande arbete läsåret 15/16	9
6. Vid utanförskap eller om kränkning, trakasserier, mobbning eller diskriminering sker.	10
6.1 Upptäcka	10
6.2 Handlingsplaner	11
6.2.1 Handlingsplan när elev kränker elev	11
6.2.2 Handlingsplan då vuxna kränker elev	11
7. Utvärdering och uppföljning	12

Du som är förälder är alltid välkommen att kontakta oss om du har idéer synpunkter på vårt likabehandlingsarbete eller om du känner oro för ditt barn.

Kontakter

Ingela Bengtsson, rektor	tfn 88 51 02
Slöingeskolan	tfn 88 55 15
Kronans fritidshem	tfn 88 55 18
Lupinens fritidshem	tfn 88 55 19
Syrenens fritidshem	tfn 88 55 20

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund och syfte

Denna likabehandlingsplan har utarbetats som stöd för personal, vårdnadshavare och elever på Slöingeområdets grundskola och fritidshem i Falkenbergs kommun. Arbetet med att efterfölja Skollagen 2010:800 samt Diskrimineringslagen 2008:567, som reglerar skolans skyldigheter gällande likabehandling.

Diskrimineringslagens första paragrafs lydelse är följande:

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.”

I skollagen 6 kap. 1 § beskrivs följande:

”Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.”

Planen ska skapa en trygghet för elever, vårdnadshavare och personal då den visar att organisationen har rutiner för att både förebygga och åtgärda det, som ovanstående lagar kräver.

1.2 Hur är planen framtagen?

Pedagoger, skolsköterska och kurator arbetade fram ett förslag på hur vår likabehandlingsplan kunde se ut. Förslaget presenterades för övriga i arbetslagen. Efter detta arbetade övrig personal, vårdnadshavare och elever som genom bl.a. enkäter, föräldramöten, elevråd och unikum gavs möjlighet att delta i framtagandet av denna plan.

1.3 Resurser

Till arbetet med att uppfylla kraven i ovannämnda lagar har resurser avsatts i form av

- likabehandlingsgrupp för revidering av denna plan
- tid på arbetsplatsträffar, arbetslagsplaneringar och kompetensutvecklingsdagar.
- Elevhälsoteam (specialpedagog, kurator, skolsköterska, skolpsykolog och rektor)

1.4 Ansvarsfördelning

Ansvar Huvudman

I skollagen 6 kap. beskrivs följande:

”Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras.

Huvudmannen ansvarar för att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling.

Huvudmannen ansvarar för att omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och att det i förekommande fall vidtas åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

Rektor ansvarar för att nyanställd personal får kunskap om innehållet i planen.

Ansvar personal

I Lgr 11 står följande:

”Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådan tendenser skall aktivt motverkas främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

Alla vuxna har ansvar för att förverkliga likabehandlingsplanen. Mentorerna ansvarar för att elever och deras föräldrar får kunskap om innehållet. Vikarier informeras via vikarieparmen (fritids). Varje år uppdateras planen.

2. VISION OCH VÄRDEGRUND

Skola och fritidshem ska vara en plats där barn och personal känner sig trygga.

Trygghet innebär för oss att:

- Alla blir sedda och bekräftade.
- Alla vågar vara sig själva.
- Alla vågar och vill gå till skolan och fritidshemmet och är delaktiga.
- Alla vågar lyckas/misslyckas.
- Alla elever känner att de kan vända sig till vilken vuxen som helst på skolan och fritidshemmet. Alla elever är allas ansvar.
- Föräldrar vet vem de ska vända sig till, och känner sig välkomna att uttrycka, om de känner oro för sitt barns situation i skolan och fritidshem.
- Det är hög prioritet att motverka fördomar, lösa konflikter, förhindra kränkningar, diskriminering, trakasserier, mobbing och utanförskap.
- All personal vet hur de skall agera om de känner oro för en elevs situation.

I våra verksamheter lägger vi därför fokus på det förebyggande arbetet med att skapa trygghet, goda relationer, ansvarstagande och respektfullt bemötande av varandra.

Vi skaffar oss den kunskap som behövs för att främja likabehandling, förebygga kränkningar, motverka fördomar, lösa konflikter och motverka utanförskap.

Det är bara tillsammans som barn, ungdomar och vuxna kan skapa ett klimat där mångfald främjas.

3. DEFINITIONER

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Diskriminering är en handling eller struktur som utestänger eller kränker en person. Den behöver inte vara medveten eller aktiv.

- *kön*: att någon är kvinna eller man,
- *könsöverskridande identitet eller uttryck*: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
- *etnisk tillhörighet*: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
- *religion eller annan trosuppfattning*
- *funktionshinder*: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
- *sexuell läggning*: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
- *ålder*: uppnådd levnadslängd.

Direkt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar.

Indirekt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Definitionerna gäller kränkningar mellan elever och mellan personal och elev.

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker en persons värdighet i koppling till de sju diskrimineringsgrunderna.

Ovanstående regleras i Diskrimineringslagen (2008:567)

Kränkande behandling är uppträdande som – utan att vara trakasserier – kränker en persons värdighet. Med mobbning avser vi upprepade kränkningar samt att det råder en obalans i makt mellan den som kränker och den som kränks.

En viktig utgångspunkt är att den som uppger sig ha blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

Fysiska t.ex. att bli utsatt för slag, sparkar och knuffar. Oaktksamhet med andras ägodelar, suckar, miner och gester

Verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.

Psykosociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, blickar, ryktesspridning och nonchalans mot regler

Text- och bildburna tex. klotter, brev, lappar, mobil/databuren kommunikation.

Ovanstående regleras i Skollagen 6 kap.

4. FRÄMJANDE ARBETE

Vi ska skapa en positiv och utvecklande lärmiljö för alla, där ingen utsätts för kränkningar, trakasserier, mobbning eller diskriminering

4.1 Vad är främjande arbete?

”Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten.” (Sid. 9, Skolverkets allmänna råd för likabehandling 2009. För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling).

Främjande arbete är ett ständigt pågående värdegrundsarbete som syftar till att skapa trygghet och mångfald i förskola, skola och fritidshem.

Vi vill skapa en positiv och utvecklande lärmiljö för alla, där ingen utsätts för kränkningar, trakasserier, mobbning eller diskriminering. Personalen ska agera utifrån värdegrundens principer.

I våra verksamheter pågår ständigt diskussioner kring normer och värderingar.

4.2 Främjande arbete på Slöingeskolan och fritidshemmet läsåret 15/16

Exempel på hur vi arbetar för att få alla elever att känna sig sedda och trygga.

Främjande arbete på Slöingeskolan

- Rastaktiviteter, rastvärd samt bussvärd
- Övergångsrutiner förskola-skola
- Klassråd, elevråd, matråd, fritidsråd
- Kamratstödjare (år 3-5)
- Föräldraförening
- Föräldramöte
- Utvecklingssamtal
- Återkommande enkätundersökning
- Gemensamma aktiviteter för alla på skolan
- Gemensamma regler för skolans ute och inommiljö
- Alla vuxna tar ansvar för alla barn
- Alla vuxna är ute de 2 första veckorna vid läsårets början
- Vuxna stödjer varandras beslut.
- Hälsar på varandra så att alla elever blir sedda
- Konfliktlösning direkt när det händer, t.ex. samtal, forumspel
- Värderingsövningar, förebyggande och vid behov
- Individuell anpassning för elever i behov av särskilt stöd.
- Gruppindelningar görs av vuxna.
- Tillåtande klimat i klassrum
- Eleverna tas på allvar och blir lyssnade på
- Ger positiv feedback när elever är osäkra.
- Vi lyfter barnens positiva handlingar för dem själva och andra

5. Förebyggande arbete på Slöingeskolan och fritidshemmet läsåret 15/16

5.1 Vad är förebyggande arbete?

"Förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer." (Sid 10, Skolverkets Allmänna Råd 2009. För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling).

5.2 Kartläggning av förbättringar i det förebyggande arbetet

Vi kartlägger vår inne- och utomhusmiljön så att vi kan uppmärksamma otrygga platser, och vara uppmärksamma som vuxna när det gäller dessa platser.

Vi ser över hur barnen leker på gården och hur vi är delaktiga i barnens aktiviteter utomhus. Detta gör vi genom gemensamma observationer och kartläggning med hjälp av eleverna. Vi träffas regelbundet och har elevgenomgångar klassvis tillsammans med rektor, kurator, skolsköterska, skolpsykolog och specialpedagog.

5.3 Förebyggande arbete läsåret 15/16 skola och fritidshem

Mål:

- Att alla elever och föräldrar ska veta att likabehandlingsplanen finns och vad den står för. Den ska vara ett levande dokument i verksamheten.
- Att alla barn ska känna sig trygga i skolan och på fritids.
- Att tydliggöra skolans och fritids regler.

Åtgärd:

- Att vi personal informerar om likabehandlingsplanen vid läsårets första föräldramöte. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida.
- Vi genomför husmodellen (Diskrimineringsombudsmannen) med eleverna för att se om det finns otrygga platser. Kamratstödjure på skolan får i uppgift att göra en karta över skolan och skolgården.
- Elevrådet kommer under året att revidera skolans gemensamma regler. På fritidshemmen kommer man att diskutera skolans gemensamma regler för att eventuellt anpassa dem till fritidsverksamhetens behov.

6. VID UTANFÖRSKAP ELLER OM KRÄNKNING, TRAKASSERIER, MOBBNING ELLER DISKRIMINERING SKER

6.1 Upptäcka

Enligt tidigare nämnda lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av elever finns det en handlingsplikt för personer som får kännedom om att det förekommer trakasserier eller annan kränkande behandling. Detta gäller personer på alla nivåer i verksamheten. Kännedom om att kränkning/diskriminering/mobbning förekommer, skall detta omedelbart utredas.

Vi upptäcker olika typer av kränkningar genom

- samtal elev - pedagog, förälder – pedagog, elev - kurator
- direkta observationer inne och ute.

Om du har fått vetskap om att någon blivit kränkt eller trakasserad

Om du har fått reda på att någon blivit kränkt eller trakasserad är det viktigt att du berättar detta för personal så att de får en möjlighet att se till att det inte händer igen. Om personal får information om att en elev har blivit kränkt eller trakasserad ska det göras en omedelbar utredning för att få reda på vad som hänt. Sedan kommer åtgärder sättas in för att förhindra att det sker igen.

Steg 1

I första hand ska du vända dig till mentor, expeditionspersonal eller annan personal som arbetar i den verksamhet där kränkningen eller trakasserierna skett. Är det en vuxen som kränkt eller diskriminerat en elev ska du vända dig direkt till personens chef som är rektorn.

Steg 2

Om du inte tycker att du får hjälp av dem du frågat i första hand eller om du anser att problemet är allvarligt kan du lämna din synpunkt till rektor. Kontaktuppgifterna till rektor finns på hemsidan eller fråga någon i personalen.

Steg 3

Om du inte är nöjd med rektors svar eller åtgärder kan du vända dig vidare till verksamhetschefen för grundskola. Deras uppgifter kan du hitta på kommunens hemsida eller så ringer du till kommunens växel 0346-886000. Du kan också framföra ditt ärende via barn- och utbildningsnämndens centrala e-post så kommer vi vidarebefordra ärendet till rätt person och ringa upp dig: barn.utbildning@falkenberg.se.

Steg 4

Om du inte anser att du fått ett tillfredsställande svar eller inte är nöjd med de åtgärder du önskar av barn- och utbildningsförvaltningen så kan du vända dig till Skolinspektionen eller Barn- och elevombudet med din synpunkt. Du hittar information om hur du gör en anmälan på: www.skolinspektionen.se.

Det är alltid den drabbades upplevelse som ska vara vägledande när man väljer att gå vidare med ett ärende

6.2 Handlingsplaner

6.2.1 Handlingsplan när elev kränker elev

Vid kännedom om kränkande handlingar eller överträdelse av överenskomna regler, ska åtgärder vidtas utan fördröjning.

- Den personal som uppmärksammar eller får kännedom om trakasserier eller kränkande handlingar samtalar med de inblandade och gör en bedömning av det inträffade. Enstaka kränkningar och konflikter utreds direkt av inblandade berörda. Både den som blivit utsatt och den som utsatt ska få stöd och hjälp. Personal som får kännedom om att kränkning/trakasserier skett är skyldig att meddela rektor detta. Barn- och utbildningsnämnden har delegerat till rektor att ansvara för att en utredning genomförs och åtgärder vidtas omgående. Rektor är i sin tur skyldig att redovisa till barn- och utbildningsnämnden att kränkningar/trakasserier har skett.
- Om misstanke om kränkande behandling kvarstår, skall kontakt med vårdnadshavare tas. När det finns tveksamheter till kontakt, beslutar rektor om detta.
- Dokumentation ska ske. Se dokumentationsmallen, bilaga 1!
- Uppföljning sker alltid och dokumenteras utav rektor.
- Vid trakasserier eller annan kränkande behandling skall den person som samtalat med den utsatte följa upp ärendet till dess att trakasserier eller den kränkande behandlingen bedöms ha upphört.
- Om ingen förändring sker kontaktar rektor social myndighet. Vid upprepning kontaktas social myndighet igen.

Förbudet för personal att utsätta elever för kränkningar gäller inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö, även om eleven kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

6.2.2 Handlingsplan då vuxna kränker elev

När en kränkning uppmärksammas.

1. Försäkras att ärendet ska behandlas.
2. Personal informerar rektor.
3. Rektor har samtal med eleven/eleverna. Elevens/elevernas vårdnadshavare kontaktas samma dag som informationen kommit till rektors kännedom.
4. Rektor samtalar med den person som har kränkt.
5. Rektor beslutar hur ärendet ska behandlas.
6. Rektor hanterar ärendet vidare utifrån tidigare överenskommelser med vårdnadshavare och den person som har kränkt.
7. Rektor dokumenterar.
8. Rektor har uppföljning med berörda.

7. UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING

Revidering och utvärdering av denna plan ska ske årligen i sep/okt av personalen.

Vi samlar all dokumentation för varje verksamhet som gjorts kring kränkande och diskriminerande handlingar. Vi utvärderar dessa och använder dem i vårt fortsatta arbete med likabehandling.

Tid har avsatts på arbetsplatsträff för att diskutera, utvärdera och följa upp planen 2014-2015. En likabehandlingsgrupp har även tillsatts för att utvärdera och revidera planen. Under läsåret 2014-2015 har alla haft kännedom om likabehandlingsplanen. Dock har planen upplevts för omfattande och osammanhängande. Flera i personalgruppen tycker att den har varit svår att använda som arbetsredskap. Vid revidering har försök gjorts att göra planen mer greppbar och tillämpbar i skolans likabehandlingsarbete.